

IV

defunctus sum nuper, etiam grauior illa nunc exsequenda est, qua doceatur, quibus armis vel debellanda sit haec pestis, vel arcenda et pellenda procul a consuetudine litterarum; imo, vt maius aliquid audeamus, quemadmodum et haec aetas, et posteritas, ab illa tutae praestandae sint.

Est autem operae pretium, hoc loco monuisse, non mihi in vniuersum de fanaticorum amentia, quae multiplex sane est, et varias formas, vt hominum atque temporum ratio postulare videtur, induit; sed de eo tantum genere sermonem institutum esse, quod ipsa litterarum auctoritate contra litteras vtitur, fere vt olim *Malebranchius*, foecundissimae *Φαντασίας* ope *Φαντασίαν* dicitur oppugnasse. Prorsus illiterati, et de plebe fanatici, parum profecto metuendi sunt: velut quisque fauces et laniatus ferarum bestiarum cauere didicit, ita hos cauet atque effugit facillime. Sed qui in aliqua, etiamsi tenui, litterarum cognitione, quam etiam opinio de munere eorum aut fama auget, in acumine non contemnendo, ingenio luxuriante, imaginandi autem vi ignea prorsus et delirante, litteras meliores arte et ratione quadam, quae feruorem eorum temperare videantur, petunt, hoc opus hic labor est; talium vel euitare illecebras, vel dolosas machinationes cito et repetitis vicibus frangere, furentes vero, et artis magnitudine tripudiantes, compescere.

Atque ego quidem non ignoro, hanc gentem minime omnium fanaticismi nomen aequo animo ferre. Degustauit enim doctrinae elementa quaedam, alia doctioribus debet, eaque *μετὰ πολλῆς Φαντασίας* elevat, exornat, ludendo ac fingendo amplificat, vt nequaquam ingeniorum haec praesidia spernere, quinimo colere ceteris diligentius, videatur. Commendat etiam astute satis litterarum studia,
 quae-